

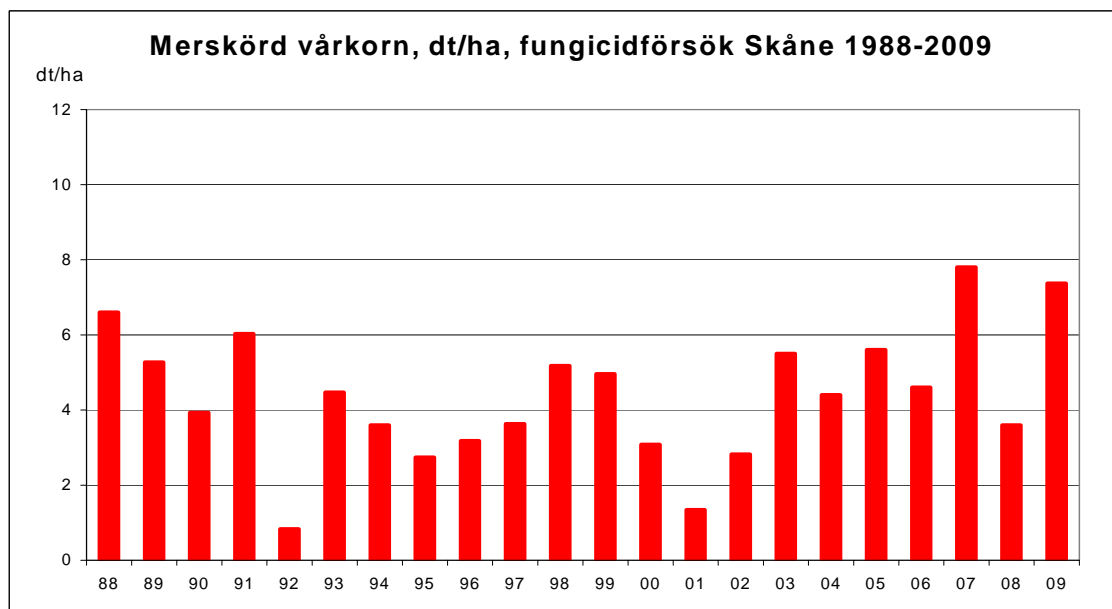
Växtskyddsbrev nr 13

2010-06-15

Svampsjukdomar i vårkorn

De senaste veckornas regniga väderlek har varit gynnsam för de fuktighetsberoende svamparna **sköldfläcksjuka** och **kornets bladfläcksjuka** och begynnande angrepp förekommer i fält. Angrepp av mjöldagg finns i mottagliga sorter. Angreppen av kornrost är ännu mycket små.

Bland kornets sjukdomar har kornrost och kornets bladfläcksjuka störst betydelse, följt av sköldfläcksjuka och därefter mjöldagg. Ramularia bladfläck uppträder sent och är oftast av mindre betydelse. I de fungicidförsök som utförts i Skåne har merskördarna för svampbekämpning i medeltal under 1988-2009 legat på 1-8 dt/ha, se figur nedan. Variationen är dock stor beroende på årsmån, angreppsnivå och inte minst sort. De största skördeökningarna har uppnåtts under regniga år (t.ex.2007) samt vid stora angrepp av kornrost i mottagliga sorter (t.ex.2009).

Figur 1. Vårkorn, genomsnittliga merskördar av olika svampbehandlingar i fungicidförsök i Skåne 1988-2009. 3-5 försök /år.

Stora sortskillnader i mottaglighet för mjöldagg och kornrost

Skillnaden är stor mellan olika vårkornsorters mottaglighet för olika svampsjukdomar. Följande sorter kan betraktas som mottagliga för nedan angivna sjukdomar:

Mjöldagg: Gustav, Mercada, NFC Tipple, Fairytale och Sunshine.

Kornrost: Henley, Justina, Quench och Publican.

Kornets bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka: De flesta sorter är ganska mottagliga och eftersom angreppen varit små de senaste åren, saknas data från sortförsöken som visar på skillnader.

Bekämpningströsklar

Mjöldagg: Begynnande angrepp på bladnivå 3 i DC 37-39.

Vid tidigare utvecklingsstadier (DC 24-31) i mottagliga sorter görs bekämpning redan vid begynnande angrepp.

Kornets bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka – begynnande angrepp på bladnivå 3 samt regnig väderlek under de senaste 14 dagarna. Risker för stora angrepp ökar med korn som förfrukt och förekomst av skörderester.

Kornrost: Mottagliga sorter (Quench, Henley, Justina, Publican) > 10 % angripna plantor.

Övriga sorter > 50 % angripna plantor.

Ramularia bladfläck: Tröskel saknas. Angrepp uppträder sent, efter blomningen, och kan lätt förväxlas med fysiologiska fläckar.

Strategier för bekämpning

Anpassa bekämpning till angreppsnivån, sjukdomskänslighet hos sorten och följ bekämpningströsklarna.

Bästa tidpunkt för bekämpning av svamp i vårkorn är oftast i DC 37/39 (flaggbladet växer ut) eller fram till DC 49 (borsten tittar fram), då man även bör kontrollera förekomsten av bladlöss se trösklar nedan.

Preparatval - Blandning av strobilurin och annat medel

Bäst förebyggande effekt mot kornrost uppvisas av strobilurinerna Amistar, Acanto eller Comet. Mot sköldfläcksjuka har Acanto Prima eller Proline bäst effekt följt av Stereo. Kornmjöldagg är mer lättbekämpad än vetemjöldagg och därför ger de föreslagna kombinationerna oftast en tillräcklig effekt. Ramularia bladfläck bekämpas efter DC 49 och det är endast Proline som har effekt. Sambandet mellan angrepp och merkörd är måttligt och endast begränsad hänsyn tas till Ramularia bladfläck.

Hos kornets bladfläcksjuka har resistens mot strobilurinerna (den svagare mutationen F129L) noterats i både Skåne och Mellansverige förra året och därmed finns risk för att effekten hos strobilurinerna försämras något, speciellt gäller detta för Amistar och i viss mån Acanto. Vid starka angrepp av kornets bladfläcksjuka rekommenderas därför i första hand Comet i blandning med Proline eller Stereo.

Ofta förekommer flera sjukdomar samtidigt varför följande kombinationer är aktuella:

- Comet/Acanto/Amistar 0,1-0,3 l/ha blandat med Stereo 0,4-0,6 l/ha eller Proline 0,2-0,4 l/ha.
- Acanto Prima 0,6-0,8 l/ha (ej lämpligt vid mycket kornrost)

Armure är registrerat sedan april 2010 och får användas i korn i DC 32-51. Armure är en blandning av propikonazol (Tilt) och difenokonazol (ingår i betningsmedlet Dividend). Armure får inte blandas med produkter som innehåller fluoxypyr (Starane m.fl.) och inte användas tidigare än 14 dagar efter behandling med produkter som innehåller fluoxypyr. Försöksmaterialet med Armure i vårkorn är litet och kunskapen om effekter och merskördar är otillräcklig.

Vid kraftiga angrepp används den högre dosen.

Acanto Prima och Stereo får ej användas efter DC 49 (begynnande axgång).

Kontrollera bladlössen i vårsäden

Förekomsterna av havrebladlöss och sädesbladlöss är ännu mycket små. Vid gårdagens gradering fanns begynnande förekomst endast i tio av de drygt 70 graderade vårsädesfälten och inget fält låg i närheten av bekämpningströskeln.

Bekämpningströsklar för havrebladlöss i vårsäd. Förekommer även sädesbladlöss eller grönstrimmig gräsbladlöss räknas de in i tröskelvärdet.

	Bekämpningstidpunkt					
	DC 31 Begynnande stråskjutning		DC 51 Begynnande axgång		DC 69 Blomningen avslutad	
Avräkningspris kr/dt	Löss/ strå	% angr strån	Löss/ strå	% angr strån	Löss/ strå	% angr strån
75:-	5	70	8	80	15	90
100:-	3	55	5	70	11	85
150:-	2	45	3,5	60	7	75
200:-	1,5	35	2,5	50	5,5	70
250:-	1	25	2	45	4,5	65

Preparat:

Huvudalternativet är Pirimor 0,1-0,25 kg/ha. Den lägre dosen används vid gynnsamma betingelser, dvs temperaturer omkring 17-20° C.

Ett alternativ är pyretrioderna Fastac 50 0,2-0,3 l/ha, Karate 0,2-0,3 l/ha eller Mavrik 0,075-0,15 l/ha. Eftersom pyretrioder är kontaktverkande är det viktigt att sprutvätskan träffar bladlössen eller de plantdelar där lössen befinner sig, vilket kan vara svårt om lössen sitter långt ner i en tät gröda. Observera att pyretrioder är skadliga mot nyttoinsekter i fältet och att en bekämpning därför kan innebära att antalet bladlöss ökar igen efter en tid.

Fastac 50 får endast användas tillsammans med munstycken som ger minst 90 % avdriftsreducerande.

Gunilla Berg och Mariann Wikström